

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 21 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 oktobra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9164

**Siemens & Halske Aktiengesellschaft, Berlin—Siemensstadt,
Nemačka.**

Pupinova garnitura iz tri kalema sa zajedničkom metalnom kapom.

Prijava od 9 juna 1931.

Važi od 1 oktobra 1931.

Traženo pravo prvenstva od 30 jula 1930 (Nemačka).

U opšte je u upotrebi, da se svaki pupinov kalem, koji je snabdeven namotajima, obuhvati metalnom kapom. Ovo ipak ima nezgodu žametnog proizvođenja i velikog utroška u materijalu za kape. Dalja nezgoda jeste ta, da usled vrednosti, koje često jako oštrupaju jedna od druge, pojedinih kalemova u retkim slučajevima grupisanje može da se izvede tako, da svi pojedini kalemovi mogu da se upotrebe; dobija se dake uvek više ili manje kalemova koji preostaju kao kalemovi koji se ne mogu grupisati, i koji moraju biti smatrani kao otpadak. Dalja nezgoda poznatih kalemova sa zasebnom kapom jeste u tome, što se po zalivanju spoljnog zaštitnog sanduka, sa merama livenja u većini slučajeva još menjaju kapacitivni spregovi, jer priključni krajevi i vezni sprovodnici, koji se nalaze izvan pojedinih kapa, menjaju svoje kapacitete usled natapanja.

Da bi se izbegle ove nezgode već je predlagano umesto da se svaki pojedini kalem zatvori u zasebnu kapu, da se postavi više kalemova u jednu kapu. Pri tome su kalemovi postavljeni tako, da oba kalema za kola govornih parova ležahu preko kalema za govorno kolo četvorke, i to, jer se verovalo, da se time može oštreniti mešanje govora (Uebersprechen) između kalemova za kola govornih parova i sagovora (Mitsprechen) između kalemova za govorna kola četvorki. Ovo shvatanje je ipak bilo pogrešno, jer je pomoću takvog rasporeda kalemova stvarno samo bio oštrupan sagovor između kalema četvorke

i kalema para (dvojke) koji je bio susedan ovom kalemu, dok nije bio oštrupan sagovor između kalema četvorke i parnog kalema, koji je od nje bio rastavljen jednim parnim kalemom. Raspored je bio istina dovoljan za postizanje srednje slobode od sporednog govora, ali ipak on ne zadovoljava više zahteve koji se u novije vreme stavljuju slobodi od sporednog govora.

Dakle, do sada se nije bilo u stanju ni pri upotrebi zasebne kape za svaki kalem, ni pri upotrebi zajedničke kape za više kalemova, da se postignu potrebne male vrednosti sporednog govora.

Kako sagovor između kalema četvorke i oba pripadajuća parna kalema, tako i mešanje govora između parnih kalemova biva sad izbegnuto, ako se tri pupinova kalema, koji se nalaze u jednoj zajedničkoj metalnoj kapi i koji su snabdeveni po jednim elektrostatičkim omotačem, po prona-lasku tako rasporede, da kalem za govorno kolo četvorke leži između kablova za parna govorna kola, i kalemovi su međusobno tako okrenuti da se magnetna rasipna polja pojedinih kalemova uzajamno poništavaju. Istina je već predlagano, da se kalemovi međusobno okrenu, radi poništavanja rasipnih polja, no ipak do sada uvek samo na taj način, da je bilo poboljšavano mešanje govora s para na par, dok se međutim nije obaziralo na sagovor od para na četvorku. Ali se ustanovilo, da je od mnogo veće važnosti da se kalemi tako međusobno okrenu, da bude odstra-

njen sagovor od para na četvorku. Poslednje postiže time, što se svaki parni kalem toliko okreće, dok ne bude dostignuta potvrdna vrednost sagovora između para i četvorke i prvo time, što se kalem četvorke postavlja između oba parna kalema i time se uvećava otstojanje između parnih kalemova. Da bi se kapacitivni zaostali spregovi između pojedinih kalema kalemne garniture takođe što je moguće potpunije otstranili, korisno je, da se priključni sprovodnici u kapi upredu na podesan način.

Promena povoljnih sprežnih vrednosti koje su postignute pre zalivanja kalemovog sanduka, može se time sprečiti, što se priključne žice postavljaju u unutrašnjosti kape u prostoru koji je zaliven masom a koji je ostavljen slobodnim od strane kalemova, pošto su kalemovi već pre zalivanja masom kalemovog sanduka umešani tako, da naknadno zalianje ne može više da proizvede promenu dielektrika. Za smeštanje priključnih sprovodnika je naročito podesna kapa koja otstupa od krušnog cilindarskog oblika, prvenstveno koja je izvedena u vidu korita, i koja se podesno sastoji iz cinkovog ili mesingnog lima.

U nacrtu je predstavljen jedan primer izvođenja po pronalasku. Sl. 1 pokazuje poprečni presek, a sl. 2 podužni presek kape sa ugrađenim kalemima. 1 predstavlja kapu, koja je koritasto izvedena sa

bočnim poklopцима 2 i gornjim poklopcem 3. U kapi leže kalemovi 4 koji pripadaju četvornoj garnituri, i koji su uz kapin zid oslonjeni pomoću izolujućeg dodačka 5 u vidu talasave debele hartije. 6 su elektrostaticni zakloni iz metalizovane hartije ili metalnih listova. Za izvođenje priključnih žila napolje predviđeni su na gornjem poklopcu tuljci za provlačenje 7.

Patentni zahtevi:

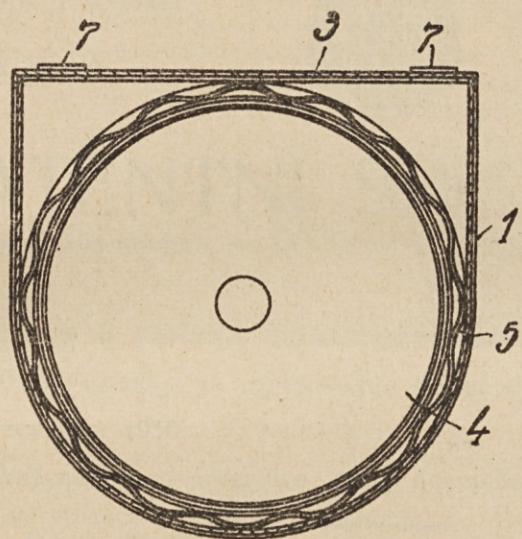
1. Pupinova garnitura kalemova sa zajedničkom metalnom kapom, kod koje su pojedini pupinovi kalemi snabdeveni sa po jednim elektrostatičkim zaklonom, nazvana time, što kalemovi za govorno kolo četvorke leže između kalemova za parna govorna kola i što su kalemovi međusobno tako okrepluti, da se magnetna rasipna polja međusobno što je moguće više poništavaju.

2. Kalemlna garnitura po zahtevu 1, nazvana time, što je zajednička metalna kapa koritasto izvedena.

3. Kalemlna garnitura po zahtevu 1—2, nazvana time, što su priključni sprovodnici u kapi tako upredeni, da time bivaju skoro poništeni kapacitivni zaostali spregovi između pojedinih kalemova kalemne garniture.

4. Kalemlna garnitura po zahtevu 1—3, nazvana time, što su kalemovi oslonjeni uz zidove kape, pomoću talasave debele hartije, tvrde hartije ili tome sl.

Fig. 1

Fig. 2

